

Üniversite Öğrencileri Arasındaki Hemşirelik Mesleği İmajının Belirlenmesi

Determining the Image of Nursing Profession Among University Students

İlksen ORHAN^a, Emine KAPLAN SERİN^a

^aMunzur Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Tunceli, TÜRKİYE

ÖZET Amaç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleği imajını belirlemek amacıyla yapıldı. **Gereç ve Yöntemler:** Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte ki araştırma, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Türkiye'nin doğusunda bir devlet üniversitesi'nin merkez kampüsü içinde bulunan fakülte ve yüksekokullara kayıtlı 447 lisans öğrencisi ile yürütüldü. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeyen, verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ve "HİÖ (Hemşirelik İmajı Ölçeği)" kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler; sayımla belirlenen değişkenler için sayı ve yüzde, ölçümle belirlenen değişkenler için ortalama ± standart sapma şeklinde gösterildi. Bağımsız gruplarda t testi, varyans analizi (ANOVA), Kruskal Wallis testi, Mann Whitney-U testi, LSD Post Hoc testi ve Pearson korelasyon analizi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edildi. **Bulgular:** Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalamasının 21,98±2.35 olduğu, %53,5'inin erkek ve %61,5'inin ailesinde veya yakın çevresinde hemşire olduğu saptandı. Bireylerin HİÖ "genel görünüm" alt boyutu puan ortalaması 10,13±2,01, "iletişim" alt boyutu puan ortalaması 10,70±3,27, "mesleki ve eğitimsel nitelikler" alt boyut puan ortalaması 24,43±5,72 ve HİÖ toplam puan ortalaması 45,28±8,79 olarak bulundu. HİÖ toplam puan ortalaması ile cinsiyet, gelir durumu, geldiği coğrafi bölge, en uzun yaşanılan yer, aile veya yakın çevresinde hemşire ve erkek hemşire varlığı, daha önce hemşireden hizmet alma durumu, hemşire olmayı isteme durumu, hemşirelik mesleğinin hangi cinsiyete özgü olduğu düşüncesi arasında istatistiksel olarak önemli fark olduğu saptandı (p<0,05). **Sonuç:** Çalışmaya katılan bireylerdeki hemşirelik imajının orta düzeyde olumlu olduğu, gelir durumu düşük ve erkek bireylerde hemşirelik imajının daha yüksek düzeyde olumlu olduğu saptandı.

ABSTRACT Objective: This study was conducted to determine the image of the nursing profession of university students. **Material and Methods:** This descriptive and cross-sectional study was conducted with 447 undergraduate students enrolled in a faculty and vocational school of a state university in the eastern part of Turkey. No sample selection was made in the study. "Personal Information Form" and "Scale for the Image of Nursing (SIN)" created by the researchers were used to collect the data. In the evaluation of data; descriptive statistics, the number and percentage for variables determined by count are shown as mean ± standard deviation for variables determined by measurement. In independent groups, t test, variance analysis (ANOVA), Kruskal Wallis test, Mann Whitney-U test, LSD Post Hoc test and Pearson correlation analysis were utilized. Statistical significance level was accepted as 0,05. **Results:** It was determined that the average age of the individuals participating in the study was 21,98±2,35, and that 53.5% of the participants were male and that 61,5% had nurses in their family or its immediate neighborhood. The Scale for the Image of Nursing of the Individuals, "general view" sub-dimension mean score was found as 10,13±2,01, the "communication" sub-dimension mean score as 10,70±3,27, "professional and educational qualifications" sub-dimension score as 24,43±5,72, and the total mean score as 45,28±8,79. There was a statistically significant difference between the Scale for Image of Nursing Image Scale total score average and gender, income status, geographic region where they came from, the longest place of residence, the existence of nurses and male nurses in the family or its immediate neighborhood, the status of getting service from the nurse before, the status of demanding to be a nurse, and the idea of which specific gender is nursing profession is related to (p<0.05). **Conclusion:** It is found that the image of nursing was moderately positive in individuals who participated in the study, and that it was higher in the males and in the ones who have a low income status.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik; öğrenciler; hemşirelik imajı; imaj

Keywords: Nursing; students; image of nursing, image

Profesyonel bir sağlık disiplini olan hemşirelik; sağlığın korunması, geliştirilmesi ve hastalık durumunda iyileşmenin sağlanması gibi oldukça hayati

sorumluluklar içermektedir. Hemşirelik, bireyin ve toplumun sağlığının sürdürülmesinde vazgeçilmez bir unsurdur.¹⁻⁵ Hemşirelik, sağlıklı ve/veya hasta bi-

Correspondence: İlksen ORHAN

Munzur Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Tunceli, TÜRKİYE/TURKEY

E-mail: ilksenorhan@munzur.edu.tr

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Nursing Sciences.

Received: 19 Mar 2020

Received in revised form: 09 Jun 2020

Accepted: 08 Jul 2020

Available online: 10 Dec 2020

2146-8893 / Copyright © 2020 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

reyi, aileyi ve toplumu bütün boyutları ile profesyonel olarak değerlendiren ve sağlık sistemi içinde en büyük grubu oluşturan disiplindir.⁶⁻⁸

Bir mesleği oluşturan bireylerin toplumdaki imajı ve statüsü birbiri ile yakından ilişkili olup, meslek üyeleri için büyük önem taşır.^{1,9} Bireyin veya topluluğun kendisiyle ilgili diğerlerinde oluşturmak istediği veya bıraktığı izlenim imaj olarak tanımlanırken, meslek üyelerinin toplum tarafından değerlendirilmesi ve bu değerlerin toplum içinde önemli ölçüde kabul görmesi meslek imajı olarak tanımlanmaktadır. İnsanlar meslek üyesinde gördüklerinin veya tecrübelerinin sonucu olarak meslek ve meslek üyeleri konusunda bir yargıya varmaktadırlar.^{1,10} Toplumun meslek üyelerinin yetenekleri ve davranış biçimleri hakkındaki yargı ve düşünceleri, onlara karşı duyduğu saygı ve sosyal statüsü hemşirelik imajı olarak nitelendirilmektedir.⁹ Hemşirelik imajı çok boyutlu, karmaşık, dinamik birçok faktörden etkilenmektedir. Bu faktörler; medya, cinsiyet, dış görünüm, mesleki özellikler, eğitim olarak sayılabilir.^{4,10-12} Toplumdaki hemşirelik imajı, mesleği, çalışanlarını ve hemşire adaylarını farklı yönlerde etkilemektedir.^{9,10,13-16} Özellikle bireylerin hemşirelik mesleğini nasıl seçtiklerini anlamak, hem işe alım hem de kalıcılık stratejilerinin oldukça önemli bir bileşenidir.⁸ Nitelik hemşirelerin algıladıkları toplumsal imaj, hemşirelerin iş performansını, işten ayrılma niyetlerini, hemşirelerin statü, güç ve sağlık bakımını geliştirme yeteneklerini etkilemektedir.¹¹ Toplum tarafından hemşirelik mesleğinin eğitimi, çağdaş rol ve sorumlulukları, ekonomik ve sosyal yönleri hâlâ yeteri kadar tanınmamaktadır.^{1,3,6} Toplumumuzdaki hemşirelik imajı farklılık göstermekle birlikte genelde; beyaz üniforma giyen, elindeki enjektör ile iğne yapan, ilaç veren, kan alan, tansiyon ölçen ve genel olarak can acıtıcı işler yapan bireyler olarak algılanmaktadır.^{1,3,9} Aynı zamanda bağımsız rolleri olmayan, hekime yardım eden ve çoğunlukla kadınlara uygun bir meslek olarak görülmektedir.^{9,10} Günümüzde lisans mezunu hemşireler lise mezunu hemşireler gibi algılandığından ülkemizde hemşirelik mesleği hâlâ olması gereken noktaya ulaşamamıştır.^{1,3} Toplum içindeki hemşirelik mesleğinin saygınlığını arttırmak, yapılan işin kalitesini ve çalışan memnuniyetini yükseltmek için hemşirelik imajı üzerinde önemle

durulması gereken bir konudur.¹⁷ Olumlu hemşirelik imajı ve mesleki algı, hastalarla güvenli ilişki kurulmasını, mesleğe moral katkı sağlanmasını ve hemşirelerin olumlu sağlık sonuçlarına katkılarını arttırmaktadır.¹ Ülkemizde hemşirelerin meslekleriyle ilgili görüşlerini yansıtan çalışmalar yapılmasına karşın toplumun ve yetişmekte olan diğer meslek üyelerinin hemşirelik imajı hakkındaki görüşleri ile ilgili bilgiler sınırlı düzeydedir. Bu nedenle diğer meslek alanlarında eğitim alan öğrencilerin hemşirelik imajı konusundaki düşüncelerinin belirlenmesi önem taşımaktadır.^{1,3} Bu doğrultuda araştırma toplumun önemli bir parçası olan üniversite öğrencileri arasındaki hemşirelik mesleği imajının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

ARAŞTIRMANIN TİPİ

Araştırma, tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapıldı.

ARAŞTIRMANIN YERİ VE ZAMANI

Araştırma, Türkiye'nin doğusunda, orta düzeyde gelişmiş bir sanayiye ve ağırlıklı olarak kırsal yaşam tarzı olan bir şehirdeki devlet üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerle 1 Şubat-10 Mart 2020 tarihleri arasında yapıldı.

ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evrenini, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinin merkez kampüsü içinde bulunan fakülte ve yüksekokullara kayıtlı lisans öğrencileri oluşturdu. Araştırmada örneklem seçimine gidilmezken, verilerin toplandığı gün okulda bulunan ve araştırmaya katılmayı sözlü ve yazılı olarak kabul eden 447 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturdu. Araştırmada öğrencilerin 23'ü formu eksik doldurduğu için araştırmaya dâhil edilmedi. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ve öğrencilerin demografik özelliklerini içeren "Kişisel Bilgi Formu" ve "Hemşirelik İmaj Ölçeği" kullanılarak toplandı. Veri toplama araçları öğrencilerin kendisi tarafından dolduruldu.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından oluşturulan 17 soruluk "Kişisel Bilgi Formu" ve "Hemşirelik İmaj Ölçeği" kullanılarak toplandı.

Kişisel Bilgi Formu

Bu form, öğrencilerin yaş, cinsiyet, medeni durum, ekonomik durum, en uzun yaşanan yer, sınıf, öğrenim durumu, ailede hemşire varlığı, ailede erkek hemşire varlığı, daha önce hastaneye yatma durumu, hemşirelik hizmeti alma durumu, hemşire olmayı isteme ve mesleğe ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik toplam 17 soru içermektedir.

Hemşirelik İmajı Ölçeği

2000 yılında Özsoy tarafından anket formu şeklinde hazırlanmış olup 2009 yılında Çınar ve Demir tarafından geçerlik-güvenirlilik analizleri yapılmıştır. Bi-reylerin ve toplumun hemşirelik mesleği imajına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla geliştirilen ölçek 28 madde ve genel görünüm, iletişim, mesleki ve eğitimsel nitelikler olmak üzere üç alt boyut içermektedir. Katılıyorum, kısmen katılıyorum, ve katılmıyorum şeklindeki 3'lü likert tipteki ölçeğin tamamı için alınabilecek en düşük puan 28 iken, en yüksek puan 84'tür. Ölçekten alınan toplam puan ortalamasının yükselmesi hemşirelik imajının olumlu olduğunu ifade etmektedir.^{9,18} Ölçeğin madde ve güvenirlik analizi sonucunda Chronbach, alpha katsayısı 0,81 olarak belirlenmiştir.¹⁸ Çalışmamızda Chronbach alpha değeri 0.86 bulunmuştur.

VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde SPSS 24.0 paket programı kullanıldı. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirildi. Tanımlayıcı istatistikler; sayımla belirlenen değişkenler için sayı ve yüzde, ölçümle belirlenen değişkenler için ortalama $\pm$ standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Bağımsız gruplarda t testi, varyans analizi (ANOVA), Kruskal Wallis testi, Mann Whitney-U testi, LSD Post Hoc testi ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir.

ARAŞTIRMANIN ETİK YÖNÜ

Araştırmaya başlamadan önce Munzur Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulundan (28.01.2020 tarih ve 13 sayılı yazı) etik onay ve hemşirelik imaj ölçeğini geliştiren sorumlu yazardan ölçek kullanım izni alındı. Ayrıca çalışmanın yapıl-

dığı üniversiteden yazılı kurum izni ve çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden yazılı ve sözlü onam alındı. Araştırma Helsinki Deklarasyonu Prensiplerine uygun olarak yapıldı.

ÇALIŞMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırmadan elde edilen sonuçlar, sadece araştırmanın yapıldığı üniversitede öğrenim gören ve 1 Şubat-10 Mart 2020 tarihleri arasında araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler ile sınırlıdır.

BULGULAR

Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin yaş ortalaması $21,98 \pm 2,35$ 'dir. Öğrencilerin %53,5'inin erkek, %95,1'inin bekâr olduğu belirlendi. Öğrencilerin %29,8'inin 2.sınıfta olduğu, %79,2'sinin normal öğrenimde okuduğu, %48,3'ünün sosyal bilimler alanında lisans eğitimi aldığı, %37,6'sının Doğu Anadolu Bölgesinden geldiği, %79,4'ünün en uzun süre kentte yaşadığı ve %45,2'sinin ekonomik durumunu orta düzeyde belirttiği saptandı. Öğrencilerin %61,5'inin ailesi veya yakın çevresinde hemşire olduğu, %37,8'inin ailesinde veya yakın çevresinde erkek hemşire olduğu, %49,4'ünün daha önce bir hastanede yattığı, %84,8'inin daha önce hemşireden bakım hizmeti aldığı, %45,2'sinin daha önce erkek hemşireden bakım hizmeti aldığı, %71,8'inin hemşire olmak istemediği, %73,2'sinin hemşirelik mesleğinin her iki cinsiyete özgü olduğunu ve %74,3'ünün kadın hemşireden hizmet almak istediği saptandı (Tablo 1).

Araştırmada, HİÖ toplam puan ortalaması $45,28 \pm 8,79$ iken, alt boyut puan ortalamaları sırası ile genel görünüm $10,13 \pm 2,01$, iletişim $10,70 \pm 3,27$, mesleki ve eğitimsel nitelikler $24,43 \pm 5,72$ olarak bulundu (Tablo 2).

Tablo 3'te katılımcıların tanıttıcı özellikleri ile HİÖ puan ortalamalarının karşılaştırılması verilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri ile genel görünüm, mesleki ve eğitimsel nitelikler, HİÖ toplam puan ortalaması arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır ($p=0,003$; $p<0,001$; $p<0,001$). Buna göre kadınların "Genel görünüm", erkeklerin ise "Mesleki ve eğitimsel nitelikler" alt boyutuna ilişkin daha olumlu görüşe sahip oldukları

TABLO 1: Bireylerin tanıtıcı özelliklerine göre dağılımı (n=447).

Tanıtıcı Özellikler		n	%
Cinsiyet	Kadın	208	46,5
	Erkek	239	53,5
Medeni durum	Evli	22	4,9
	Bekâr	425	95,1
Öğrenim durumu	Normal öğrenim	354	79,2
	İkinci öğrenim	93	20,8
Bağlı olduğu birim	Sağlık bilimleri	91	20,4
	Sosyal bilimler	216	48,3
	Fen bilimleri	140	31,3
Sınıfı	1	99	22,1
	2	133	29,8
	3	97	21,7
	4	118	26,3
Gelir durumu	İyi	128	28,6
	Çok İyi	49	6,5
	Orta	202	45,2
	Yetersiz	70	15,7
	Çok kötü	18	4,0
Geldiği coğrafi bölge	Ege	15	3,4
	Akdeniz	56	12,5
	İç Anadolu	84	18,8
	Doğu Anadolu	168	37,6
	Güneydoğu Anadolu	93	20,8
	Karadeniz	13	2,9
En uzun süre yaşanan yer	Kent	355	79,4
	Kır	92	20,6
Ailede veya yakın çevrede hemşire olma durumu	Var	275	61,5
	Yok	172	38,5
Ailede veya yakın çevrede erkek hemşire varlığı	Var	169	37,8
	Yok	278	62,2
Daha önce hastanede yatma durumu	Evet	221	49,4
	Hayır	226	50,6
Daha önce hemşireden hizmet alma durumu	Evet	379	84,8
	Hayır	68	15,2
Daha önce erkek hemşireden hizmet alma durumu	Evet	202	45,2
	Hayır	245	54,8
İsteddiğiniz bölümü seçmeseydiniz hemşire olmak ister miydiniz?	Evet	126	28,2
	Hayır	321	71,8
Sizce hemşirelik hangi cinsiyete özgü bir meslektir?	Kadına özgüdür	104	23,3
	Erkeğe özgüdür	16	3,6
	Her iki cinsiyette yapılabilir	327	73,2
Hemşirelik hizmetini kimden almak isterdiniz?	Erkek hemşireden	115	25,7
	Kadın hemşireden	332	74,3
Yaş (X±SS)		21,98±2,35	

SS: Standart sapma.

belirlenmiştir. Öğrencilerin medeni durumları ve öğrenim durumu ile genel görünüm ölçek alt boyutu arasındaki farkın önemli olduğu belirlenmiştir

(p=0,046; p=0,003). Öğrencilerin bağlı olduğu birim ve sınıfı ile HİÖ arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olmadığı bulunmuştur (p>0,05). Ekonomik durum ile ölçek alt boyutları ve toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır (p<0,001). Bu farkın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalarda “Görünüm” alt boyutu için ekonomik durumu iyi olan ile orta düzey, yetersiz olanlar arasında fark önemli bulunmuştur. “İletişim” alt boyutu için ekonomik durumu iyi olan ile orta düzey, yetersiz, çok kötü olanlar ve ekonomik durumu çok kötü olanlar ile çok iyi olanlar arasında fark önemli saptanmıştır. “Nitelik” alt boyutu için ekonomik durumu çok kötü olanlar ile orta düzey, iyi, yetersiz, çok iyi olanlar arasında fark önemli belirlenmiştir. HİÖ için ekonomik durumu çok kötü olan ile orta düzey, iyi, çok iyi, yetersiz olanlar ve ekonomik durumu iyi olan ile yetersiz, orta düzey olanlar arasında fark önemli bulunmuştur. Öğrencilerin en uzun yaşadığı yer ile “Genel iletişim”, “Mesleki ve eğitimsel nitelikler” alt boyutları ve HİÖ toplam puan ortalaması arasındaki farkın önemli olduğu bulunmuştur (p=0,001; p<0,001; p<0,001). Öğrencilerin geldiği bölge ile görünüm alt boyutu ve HİÖ toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlenmiştir (p=0,035; p=0,037). Bu farkın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalarda genel görünüm alt boyutu için Akdeniz Bölgesi ile İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu ile Doğu Anadolu Bölgeleri arasında fark önemli bulunmuştur. HİÖ için İç Anadolu ile Akdeniz, Doğu Anadolu, Güneydoğu, Marmara Bölgeleri arasında fark önemlidir. Öğrenim durumu ile genel görünüm alt boyutu arasında istatistiksel olarak önemli farklılık belirlenmiştir (p=0,003). Öğrencilerin ailesinde hemşire bulunma durumu ve erkek hemşire bulunma durumuna göre genel görünüm alt boyutu hariç diğer alt boyutlar ve toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır (p<0,001). Öğrencilerin daha önce hemşireden hizmet alma durumu ile “Mesleki ve eğitimsel nitelikler” alt boyutu ve toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak önemli fark bulunmuştur (p=0,001; p=0,028). Erkek bir hemşireden daha önce hizmet aldığını belirten bireyler ile

TABLO 2: Hemşirelik imaj ölçeği puan ortalamaları.

Ölçek ve alt boyutlar	Ölçeğin alt ve üst değerleri		Puan ortalamaları X±SS
	Minimum-Maksimum puan	Ölçekten alınan alt ve üst değer Minimum-Maksimum puan	
Genel görünüm	6-18	6-16	10,13±2,01
İletişim	6-18	6-16	10,70±3,27
Mesleki ve eğitimsel nitelikler	16-48	16-45	24,43±5,72
Ölçek toplam	28-84	29-77	45,28±8,79

TABLO 3: Bireylerin tanıtıcı özelliklere göre HİÖ puan ortalamalarının karşılaştırılması.

Tanıtıcı özellikler	Genel görünüm X±SS	Alt boyutlar İletişim X±SS	Mesleki ve eğitimsel nitelikler X±SS	HİÖ toplam puan ortalamaları X±SS
Cinsiyet				
Kadın	10,43±2,05	10,47±3,56	22,82±5,04	43,73±8,57
Erkek	9,87±1,94	10,91±2,99	25,84±5,91	46,64±8,76
İstatistiksel analiz	t=2,972 p=0,003	t=-1,434 p=0,152	t=-5,750 p<0,001	t=-3,534 p<0,001
Medeni durum				
Evlü	9,31±2,27	10,27±3,18	24,81±6,06	44,40±9,57
Bekar	10,17±1,99	10,73±3,28	24,41±5,71	45,33±8,75
İstatistiksel analiz	MW=3508,000 p=0,046	MW=4249,000 p=0,467	MW=4590,000 p=0,900	MW=4220,500 p=0,452
Öğrenim durumu				
Normal öğrenim	9,98±1,94	10,61±3,31	24,32±5,59	44,92±8,63
İkinci öğrenim	10,67±2,17	11,08±3,14	24,86±6,22	46,67±9,27
İstatistiksel analiz	t=-2,962 p=0,003	t=-1,246 p=0,213	t=-0,813 p=0,417	t=-1,705 p=0,089
Bağlı olduğu birim				
Sağlık bilimleri	10,03±2,10	10,48±3,06	23,31±5,37	43,83±8,50
Sosyal bilimler	10,21±2,08	10,62±3,11	24,80±5,84	45,64±8,95
Fen bilimleri	10,06±1,83	10,99±3,63	24,59±5,70	45,67±8,68
İstatistiksel analiz	F=0,384 p=0,682	F=0,818 p=0,442	F=2,251 p=0,107	F=1,558 p=0,212
Sınıfı				
1	10,21±1,99	10,36±3,13	24,02±5,59	44,59±8,61
2	10,04±1,96	10,45±3,53	24,03±6,10	44,52±9,05
3	9,98±2,15	10,89±3,00	24,95±6,13	45,84±9,02
4	10,27±1,97	11,13±3,29	24,82±5,00	46,26±8,41
İstatistiksel analiz	F=0,506 p=0,678	F=1,416 p=0,237	F=0,842 p=0,472	F=0,1150 p=0,329
Gelir durumu				
Çok iyi	9,79±1,91	9,82±3,16	25,06±6,43	44,68±9,66
İyi	9,57±1,97	9,72±2,71	23,35±5,35	42,66±7,75
Orta	10,44±2,04	11,04±3,59	24,48±5,91	45,98±9,35
Yetersiz	10,35±1,81	11,45±2,99	24,72±5,26	46,54±7,65
Çok kötü	10,27±2,10	12,44±2,50	29,44±3,88	52,16±6,16
İstatistiksel analiz	KW=13,745 p<0,001	KW=25,764 p<0,001	KW=20,797 p<0,001	KW=26,427 p<0,001
Geldiği coğrafi bölge				
Ege	9,66±2,28	9,80±3,21	25,26±4,68	44,73±8,48
Akdeniz	10,62±2,24	11,07±3,51	25,48±5,90	47,17±9,87
İç Anadolu	9,58±1,82	10,15±2,87	22,90±6,17	42,64±8,36
Doğu Anadolu	10,32±2,09	10,75±3,07	24,47±5,63	45,54±8,74
Güneydoğu Anadolu	9,94±1,70	10,77±3,92	24,71±5,41	45,46±8,65
Karadeniz	10,69±1,75	11,46±2,96	25,07±5,04	47,23±6,53
Marmara	10,33±2,24	11,61±2,61	25,44±6,06	47,38±8,33
İstatistiksel analiz	KW=13,534 p=0,035	KW=8,080 p=0,232	KW=12,247 p=0,057	KW=13,399 p=0,037

TABLO 3: Bireylerin tanıtıcı özelliklere göre HIÖ puan ortalamalarının karşılaştırılması (devamı).

TABLO 3: Bireylerin tanıtıcı özelliklere göre HIÖ puan ortalamalarının karşılaştırılması (devamı).				
En uzun yaşanılan yer				
Kent	10,14±1,98	10,45±3,03	23,74±5,54	44,34±8,55
Kır	10,09±2,11	11,69±3,96	27,11±5,65	48,91±8,80
İstatistiksel analiz	t=0,182	t=-3,273	t=-5,189	t=-4,540
	p=0,855	p=0,001	p<0,001	p<0,001
Ailede veya yakın çevrede hemşire olma durumu				
Var	10,04±1,91	10,24±3,29	23,59±5,49	43,88±8,46
Yok	10,26±2,15	11,45±3,11	25,78±5,84	47,53±8,86
İstatistiksel analiz	t=-1,125	t=-3,854	t=-3,999	t=-4,341
	p=0,261	p<0,001	p<0,001	p<0,001
Ailede veya yakın çevrede erkek hemşire varlığı				
Var	10,01±1,92	9,88±3,06	23,30±5,84	43,21±8,82
Yok	10,20±2,06	11,20±3,30	25,12±5,54	46,54±8,54
İstatistiksel analiz	t=-0,935	t=-4,208	t=-3,290	t=-3,950
	p=0,350	p<0,001	p=0,001	p<0,001
Daha önce hemşireden hizmet alma durumu				
Evet	10,14±1,97	10,70±3,29	24,04±5,78	44,89±8,90
Hayır	10,04±2,20	10,73±3,21	26,64±4,87	47,46±7,83
İstatistiksel analiz	t=0,391	t=-0,71	t=-3,461	t=-2,209
	p=0,696	p=0,943	p=0,001	p=0,028
Daha önce erkek hemşireden hizmet alma durumu				
Evet	10,37±2,02	10,88±3,66	23,67±5,41	44,94±8,97
Hayır	9,93±1,98	10,56±2,92	25,06±5,90	45,56±8,64
İstatistiksel analiz	t=2,341	t=1,036	t=-2,563	t=-0,752
	p=0,020	p=0,301	p=0,011	p=0,453
İstedığınız bölümü seçmeseydiniz hemşire olmak ister miydiniz?				
Evet	9,91±1,81	9,98±2,87	23,35±5,79	43,25±8,40
Hayır	10,21±2,08	10,99±3,38	24,86±5,65	46,08±8,82
İstatistiksel analiz	t=-1,445	t=-2,955	t=-2,515	t=-3,090
	p=0,149	p=0,003	p=0,012	p=0,002
Sizce hemşirelik hangi cinsiyete özgü bir meslektir?				
Kadın	9,94±2,22	11,15±3,01	26,39±5,95	47,49±9,24
Erkek	10,56±1,71	10,87±2,39	27,18±4,24	48,62±6,35
Her iki cins	10,17±1,95	10,55±3,39	23,67±5,53	44,41±8,60
İstatistiksel analiz	KW=2,998	KW=1,843	KW=21,524	KW=10,923
	p=0,223	p=0,398	p<0,001	p=0,004
Hemşirelik hizmetini kimden almak isterdiniz?				
Erkek hemşireden	10,24±2,10	10,92±3,10	24,26±5,27	45,42±7,99
Kadın hemşireden	10,09±1,98	10,63±3,33	24,49±5,88	45,23±9,06
İstatistiksel analiz	t=0,689	t=0,806	t=-0,383	t=0,200
	p=0,491	p=0,420	p=0,702	p=0,842
	r/p	r/p	r/p	r/p
Yaş	-0,070/0,141	-0,054/0,256	-0,087/0,067	-0,093/0,051

Parametrik testler: t=Bağımsız gruplarda t testi; SS: Standart sapma.

F= Varyans analizi (ANOVA).

Nonparametrik testler; Kruskal Wallis testi, Mann Whitney-U testi.

“Genel görünüm”, “Mesleksel ve eğitsel nitelikler” alt boyutu ve ölçek toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak önemli fark tespit edilmiştir (p=0,020; p=0,011). Öğrencilerin hemşire olmayı isteme durumları ile “İletişim”, “Mesleksel ve eğitsel nitelikler” alt boyutu ve ölçek toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlenmiştir (p=0,003; p=0,012; p=0,002). Hemşirelik mesleğinin hangi cinsiyete özgü olduğu durumu ile mesleksel ve eğitimsel nitelikler alt boyutu ve

ölçek toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak önemli fark olduğu bulunmuştur (p<0,001; p=0,004). Bu farkın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalarda mesleksel ve eğitimsel nitelikler alt boyutu için her iki cins ile kadın ve erkek; HIÖ için her iki cins ile kadın ve erkek arasında fark önemlidir. “Hemşirelik mesleğini kimden almak istersiniz” sorusu ile HIÖ arasında fark önemli bulunmamıştır. Yaş ile HIÖ arasında istatistiksel fark önemli bulunmamıştır (p=0,051).

TARTIŞMA

Meslek seçiminde, o mesleğin imajı, bireylerin gelecek planları ve tercih ettikleri mesleğin onlara yaşamları boyunca başarı getirmesi beklentisi gibi kişinin kararını etkileyen birçok faktör etkili olmaktadır. Hemşirelik mesleğinde de bu karar son derece önem arz etmektedir.¹⁸

Araştırmada öğrencilerin %61,5'inin ailesi veya yakın çevresinde hemşire olduğu, %49,4'ünün daha önce hastanede yattığı, %84,8'inin daha önce hemşireden bakım hizmeti aldığı saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılan çalışmada katılımcıların %28,4'ü ailelerinde hemşirelik mesleği yapan bireyler olduğunu, %32,4'ü daha önce hemşirelik hizmet aldıklarını belirtmişlerdir.¹⁹

Araştırmada öğrencilerin %71,8'i hemşire olmak istemediği, %73,2'si her iki cinsiyetin hemşirelik mesleğini yapabileceği fakat %74,3'ü kadın hemşireden bakım hizmet almak istediği belirlenmiştir. İkinci ve ark. mühendislik fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada öğrencilerin %74,5'i hemşire olmak istemediğini, %53,1'i her iki cinsiyetin hemşirelik mesleğini yapabileceği ve %58,5'i hemşirelik hizmetini kadın hemşireden almak istediği saptanmıştır.⁶ Bir devlet okulunda lise son sınıfta öğrenim gören öğrencilerin hemşirelik ile ilgili görüşleri ve hemşireliği tercih etme durumları üzerinde yapılan araştırmada benzer şekilde katılımcıların büyük çoğunluğunun (%77,4) hemşireliği tercih etmeyi düşünmedikleri, %33,3'ünün hemşireliği kadına özgü bir meslek olarak gördükleri belirlenmiştir.² Dikeç ve ark., yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin hemşirelik mesleğinde cinsiyete ilişkin düşünceleri incelendiğinde, hemşirelikte cinsiyetin önemli olmadığı ve katılımcıların büyük çoğunluğunun hemşireliğin hem kadınlar hem de erkekler tarafından yapılabilir olduğu saptanmıştır.²⁰ Literatür bulguları arasındaki farklılık araştırmaların veri toplama sürecinin hemşirelik alanında son dönemde yapılan yasal düzenlemeler öncesinde olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında hemşirelik mesleği tamamen olmamakla birlikte, her iki cinsiyetle bütünleştirilmesine rağmen hizmet alma

konusunda kadın hemşirelerin tercih edildiği görülmektedir. Bu durumun erkeklerin hemşirelik mesleği içinde uzun bir geçmişlerinin olmamasından ve medyada rol model olarak erkek hemşire imgesinin yaygın olarak bulunmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmada ölçek toplam puan ortalaması 45,28±8,79 bulunmuştur. Hemşirelik imajı ölçeğinin puan ortalamasının yüksek olması hemşirelik imajının olumlu olduğunu ifade etmektedir. Çelik ve ark. toplumdaki hemşirelik imajının belirlenmesini amaçladıkları çalışmalarında hemşirelik imajı ölçeğinin toplam puan ortalaması 48,57±8,51 olarak saptanmıştır.¹ Hemşirelik öğrencileri ile farklı bölümlerde okuyan öğrenciler arasındaki hemşirelik imajının araştırıldığı ve HİÖ'nün kullanıldığı çalışmada ölçekten alınan puan ortalamasının hemşirelik okuyan öğrencilerde 71,39±6,69, farklı bölümlerde okuyan öğrenciler arasında ise 60,97±7,38 olduğu bulunmuştur.⁹ Tan ve ark.'nın farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada hemşirelik mesleğinin toplumdaki imajını belirlemek amacıyla sordukları soruya öğrencilerin yarısından fazlasının (%62) kötü cevabı verdikleri ve hemşireliğe ilişkin diğer sorulara verdikleri yanıtların da genel anlamda olumlu olmadığı belirtilmiştir.⁵ Sağlık alanında eğitim alan öğrenciler üzerinde yapılan farklı çalışmalarda katılımcıların yarısından fazlasının, toplumun hemşirelik mesleğine yönelik tutumunu ve imajını olumlu buldukları ortak bir sonuç olarak vurgulanmıştır.^{20,21} Ayrıca araştırmaya katılan öğrenciler, hemşirelik mesleğinin gelecekte her geçen gün artan hasta sayısı nedeniyle daima tercih edilecek bir meslek olacağını belirtmişlerdir.²¹

Ölçek alt boyutlarından ve ölçekten alınabilecek toplam puan ortalamasına bakıldığında, öğrenciler arasında hemşirelik imajının orta düzeyde olumlu olduğu ve sonuçların literatür ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. HİÖ alt boyut puan ortalamalarına bakıldığında, öğrencilerin mesleki ve eğitsel nitelikler ölçek alt boyutu en yüksek puan ortalamasına sahipken, genel görünüm ve iletişim alt boyutu en düşük puan ortalamasına sahiptir. Literatürde yapılmış farklı çalışmalarda sonuçlarımıza benzer olarak en yüksek puan ortalamasının mesleki ve eğitsel nitelikler alt

boyutuna ait olduğu, en düşük puan ortalamasının ise iletişim altboyutuna ait olduğu belirtilmiştir.^{1,9}

Araştırmada bireylerin hemşirelik imajı ile cinsiyet, en uzun yaşanan yer, ekonomik durum, ailede hemşire olma durumu, çevresinde erkek hemşire varlığı, daha önce hemşireden hizmet alma durumu, gelenin coğrafi bölge, hemşire olmayı isteme durumu, hemşirelik mesleğinin her iki cinsiyetin yapabileceği gibi değişkenlerle anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Öğrencilerin HİÖ puan ortalamaları cinsiyet değişkenine göre genel görünüm alt boyutu, mesleki ve eğitsel nitelikler alt boyutu ve ölçek toplamında erkeklerin puan ortalamalarının kadınlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bulgularımızdan farklı olarak Elibol, çalışmasında kızların erkeklere oranla daha olumlu bir hemşirelik algısına sahip olduğunu saptamıştır.²² Bu durumun ülkenin ekonomik koşulları ve sağlık hizmetlerindeki gelişmeler nedeniyle mesleğe olan ilginin artmasından ve erkek öğrencilerin hemşirelik mesleğini benimsemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmada öğrencilerin bağlı olduğu birim ve sınıfı ile HİÖ arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olmadığı bulunmuştur ($p>0,05$). Bulgularımızdan farklı olarak Özdelikara ve ark.nın hemşirelik ve sağlık alanı dışındaki bölümlerin hemşirelik imajını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada hemşirelik öğrencileri ve sağlık alanı dışındaki öğrencilerin HİÖ puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğunu belirtilmiştir.¹⁹

Araştırmada gelir durumunu yetersiz ve kötü olarak belirten öğrencilerin HİÖ puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve hemşirelik imajının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Yapılan çalışmalarda farklılık göstermekle birlikte gelir durumunun düşük olduğunu ifade eden öğrencilerin hemşirelik mesleği seçim ölçeğinin puan ortalamaları daha yüksek ve istatistiksel yönden önemli olduğu ayrıca iş bulma yönünden hemşirelik mesleğinin kolaylık sağladığını düşündükleri belirtilmiştir.²³⁻²⁵ Bilindiği üzere gelir düzeyi bireylerin meslek seçimleri üzerinde etkili olmaktadır. Bu nedenle hemşirelik mesleğinde işsiz kalınmayacağı düşünülmesi öğrencilerin mesleğe olumlu bakmaları üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada en uzun yaşadığı yeri kırsal alan olarak belirten öğrencilerin genel görünüm alt boyut hariç diğer alt boyutlarda HİÖ toplam puan ortalamalarının istatistiksel açıdan önemli olduğu ve kırsal alanda yaşayan öğrenciler arasında kentte yaşayan öğrencilere kıyasla hemşirelik imajının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Literatürde mesleki imaj ve en uzun süre yaşanan yer arasındaki ilişkiyi vurgulayan çalışmalar tespit edilememekle birlikte üniversite öğrencilerinin meslek seçimleri ve kariyer değerleri ile ilk ve orta öğrenim eğitimlerini aldıkları yerleşim yeri arasında istatistiksel açıdan önemli bir fark olmadığını belirten çalışmalar mevcuttur.^{25,26}

Araştırmada ailesinde hemşire bulunan öğrenciler arasında HİÖ iletişim, mesleksel ve eğitimsel nitelikler alt boyutu ve ölçek toplam puanlarından yola çıkılarak hemşirelik imajının daha düşük olduğu saptanmıştır. Yapılan farklı bir çalışmada ise bulgularımızdan farklı olarak ailesinde hemşire olan bireylerin mesleğe ilişkin olumlu düşüncelere sahip oldukları saptanmıştır.¹ Ayrıca sağlık meslek lisesi son sınıf öğrencileri üzerinde yapılan farklı bir araştırmada öğrencilerin hemşirelik mesleğini tercih etme durumları ile ailesinde sağlık personeli bulunması arasında anlamlı bir ilişki olmadığı belirtilmiştir.¹⁸ Bu sonuçlar doğrultusunda ailesinde veya yakın çevresinde hemşire olan öğrencilerin, mesleğinin zorluklarından dolayı bakış açılarının olumsuz olabileceği düşünülmektedir. Araştırmada daha önce hemşirelik hizmeti alan bireyler ile hemşirelik imajı arasında önemli ilişki olduğu bulunmuştur. Literatürde araştırma bulgularımızdan farklı olarak daha önce hemşirelik hizmeti alma durumu ile hemşirelik imajı arasında ilişki olmadığı belirtilmiştir.¹

SONUÇ

Araştırmaya katılan öğrenciler arasındaki hemşirelik mesleği imajının orta düzeyde olumlu olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik imajının bireylerin cinsiyet, ekonomik durum, ailesinde bir hemşire yakını bulunma ve hemşireden hizmet alma durumundan etkilendiği saptanmıştır. Kırsal bölgelerde yaşayan, ekonomik durumu kötü olan, erkeklerin, ailesinde bir hemşire yakını olmayan ve hemşireden hizmet almayan bireylerin hemşirelik imajlarının daha yüksek dü-

zeyde olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, hemşirelik imajının yükseltilmesi için hemşireliğin topluma ve gençlere daha doğru tanıtımının yapılması, üniversite düzeyindeki okullarının bu tanıtımlara liderlik etmeleri ve mesleki kimliğin gelişimini destekleyen politikaların oluşturularak hayata geçirilmesi önerilebilir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: İlksen Orhan; **Tasarım:** İlksen Orhan; **Denetleme/Danışmanlık:** İlksen Orhan, Emine Kaplan Serin; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** İlksen Orhan; **Analiz ve/veya Yorum:** İlksen Orhan, Emine Kaplan Serin; **Kaynak Taraması:** İlksen Orhan, Emine Kaplan Serin; **Makalenin Yazımı:** İlksen Orhan, Emine Kaplan Serin; **Eleştirel İnceleme:** İlksen Orhan, Emine Kaplan Serin.

KAYNAKLAR

- Çelik AS, Pasinlioğlu T, Kocabeyoğlu T, Çetin S. [Determination of The Image of Nursing Profession in Community]. FNJN. 2013;21(3):147-53.
- Şirin A, Öztürk R, Bezgi C, Çakar G, Çoban A. [Nursing Students' Opinions Related to Selection and Application of Profession]. Dirim Tıp Gazetesi. 2008;83(1):69-75.
- Koç Z, Sağlam Z. [The Determination of The High School Last Class Students' Opinions Related to Nursing Job With Job's are Prefer States]. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2009;12(3):1-11.
- Sabancıoğulları S, Doğan S. [Professional Identity Development and Nursing]. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2012;15(4):275-82.
- Tan M, Yuncu S, Şentürk Ö, Yıldız Ö. [Point of View on Nursing of University Students]. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2007;10(1):22-9.
- Ekinci M, Dikici İC, Derya M, Andsoy İI, Sevgi D, Şahin AO. [Perspectives of Male Students Studying in the Department of Engineering Against Male Nurses]. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2014;3(1):632-45.
- Kaya N, Turan N, Öztürk A. [Men nurse image in Turkey]. JHS. 2011;8(1):16-30.
- Price SL, McGillis Hall L. The history of nurse imagery and the implications for recruitment: a discussion paper. J Adv Nurs. 2014;70(7):1502-9. [Crossref] [PubMed]
- Özdelikara A, Boğa NM, Çayan N. [Nursing Image from The View of Nursing Students and Other Section Students]. DÜ Sağlık Bil Enst Derg. 2015;5(2):1-5.
- Kahraman AB, Tunçdemir NO, Özcan A. [Profession Perception of Male Students Who Study Nursery in Context of Social Gender]. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi. 2015;18(2):108-44. [Crossref]
- Kartal H, Kantek F. [Examination of Psychometric Characteristics of the Nursing Image Scale Among Nurse Manager]. Medical Journal of Bakirkoy. 2018;14(2):190-7. [Crossref]
- Rezaei-Adaryani M, Salsali M, Mohammadi E. Nursing image: an evolutionary concept analysis. Contemp Nurse. 2012;43(1):81-9. [Crossref] [PubMed]
- Karadağ G, Güner İ, Çuhadar D, Uçan Ö. [Self Esteem at the Gaziantep University Health School of Nursing Students]. FSHD. 2008;3(7):29-42.
- Atasoy İ, Ermin C. [An Investigation on the Professional Perspectives of the Nursing and Midwifery Students]. DÜ Sağlık Bil Enst Derg. 2016;6(2):83-91.
- Tüfekci FG, Yıldız A. [The Students' Reasons of Nursing Preference and Ideas About Their Future]. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2009; 12(1):31-7.
- Sarikaya T, Khorshid L. [Examining the Factors That Affect the Choice of Profession of University Students: The Choice of Profession of University Students]. TEBD. 2008;7(2):393-423.
- Dağlı R, Çakırcalı E, Girgeç S, Çalıskan İ. [Nursing Image]. 13. Ulusal Hemşirelik Kongresi. 2014. p.15-7.
- Çınar Ş, Demir Y. [Nursing Image in Community: A Scale Development Study]. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2009;12(2):24-33.
- Özdelikara A, Ağaçdiken S, Aydın E. [Career Choices of Nursing Students and Influencing Factors]. ACU Sağlık Bil Derg. 2016;(2):83-8.
- Dikeç G, Karakurt S, Bayram A, Zeybek B, Dağlı D. [Opinions of Senior Students of a Vocational Health High School about Profession of Nursing]. J Health Nurs Manag. 2017;4(3):127-35. [Crossref]
- Andsoy İI, Güngör T, Bayburtluoğlu T. [Karabük University Health School Students' Thoughts About the Future of Their Profession and the Causes of Preferring Nursing]. Balıkesir Sağlık Bil Derg. 2012;1(1):124-30. [Crossref]
- Elibol E, Seren AKH. [Reasons Nursing Students Choose The Nursing Profession and Their Nursing Image Perceptions: A Survey Study]. Nursing Practice Today. 2017;4(2):67-78.
- Eskimez Z, Öztunç G, Alparslan N. [Opinions of Last Year High School Girls About Nursing]. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi. 2008;15(1):58-67.
- Turgay AS, Karaca B, Çeper E. [The Investigated of Perceptions of Nursing Profession in Nursing Students]. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 2005;8(1):54-62.
- Genç G, Kaya A, Genç M. [Factors Affecting Career Choice of Medical Faculty Students at İnönü University]. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2007; 8(14):49-63.
- Koca Al. [The Relationship of Students' Career Preferences to Personal Values and Demographic Characteristics at Cukurova University]. Cukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 2010;14(1):56-70.